

P6_TA(2009)0060

Większy nacisk na kwestię dzieci w działaniach zewnętrznych UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie większego nacisku na kwestię dzieci w działaniach zewnętrznych UE (2008/2203(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 lutego 2008 r., zatytułowany „Większy nacisk na kwestię dzieci w działaniach zewnętrznych UE” (COM(2008)0055),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 5 lutego 2008 r. zatytułowany „Dzieci w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych” (SEC(2008)0135),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 5 lutego 2008 r. zatytułowany „Plan działania Unii Europejskiej: prawa dziecka w działaniach zewnętrznych” (SEC(2008)0136),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 kwietnia 2008 r. zatytułowany „UE światowym partnerem na rzecz rozwoju: przyspieszenie realizacji milenijnych celów rozwoju” (COM(2008)0177),
- uwzględniając wnioski Rady w sprawie promowania i ochrony praw dziecka w działaniach zewnętrznych Unii Europejskiej – aspektów rozwojowych i humanitarnych z dnia 26 maja 2008 r.,
- uwzględniając wnioski Rady Europejskiej z dni 19-20 czerwca 2008 r.,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie propagowania i ochrony praw dziecka przyjęte przez Radę w grudniu 2007 r.,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych przyjęte przez Radę w grudniu 2003 r. i ich aktualizację z czerwca 2008 r.,
- uwzględniając listę kontrolną na rzecz włączenia ochrony dzieci poszkodowanych w wyniku konfliktów zbrojnych do działań prowadzonych w ramach europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony (EPBiO) przyjętą przez Radę w maju 2006 r.,
- uwzględniając konwencję praw dziecka Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 20 listopada 1989 r. i protokoły fakultatywne do niej,
- uwzględniając plan działania UE w sprawie MCR przyjęty przez Radę w dniu 18 czerwca 2008 r.,
- uwzględniając rezolucję ONZ 1612 (2005) w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych, przyjętą przez Radę Bezpieczeństwa ONZ na 5235. posiedzeniu w dniu 26 lipca 2005 r.,
- uwzględniając następujące konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP): nr 138, dotyczącą najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia i przyjętą w Genewie w dniu 26 czerwca 1973 r., oraz nr 182, dotyczącą zakazu i natychmiastowych działań na rzecz

eliminowania najgorszych form pracy dzieci i przyjętą w Genewie w dniu 17 czerwca 1999 r.,

- uwzględniając deklarację milenijną Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 8 września 2000 r.,
- uwzględniając dokument końcowy sesji specjalnej ONZ poświęconej dzieciom, która odbyła się w siedzibie głównej ONZ w maju 2002 r., zatytułowany „Świat przyjazny dzieciom”,
- uwzględniając badanie w sprawie przemocy wobec dzieci przedstawione przez Sekretarza Generalnego ONZ Zgromadzeniu Ogólnemu ONZ w dniu 11 października 2006 r.,
- uwzględniając sprawozdanie zatytułowane „Dzieci a milenijne cele rozwoju”, sporządzone przez Fundusz Narodów Zjednoczonych Pomocy Dzieciom (UNICEF) dla Organizacji Narodów Zjednoczonych w grudniu 2007 r.,
- uwzględniając sprawozdanie zatytułowane „Sytuacja dzieci na świecie 2008”, wydane przez UNICEF w grudniu 2007 r.,
- uwzględniając sprawozdanie zatytułowane „Milenijne cele rozwoju (MCR) 2008”, wydane przez Departament ONZ ds. ekonomiczno-społecznych w sierpniu 2008 r.,
- uwzględniając zobowiązania paryskie do ochrony dzieci przed bezprawnym werbowaniem lub wykorzystywaniem przez siły lub ugrupowania zbrojne oraz zasady i wytyczne paryskie w sprawie dzieci będących członkami sił lub ugrupowań zbrojnych przyjęte przez ministrów i przedstawicieli państw zgromadzonych w Paryżu w dniach 5-6 lutego 2007 r.,
- uwzględniając afrykańską Kartę praw i dobra dziecka – przyjętą przez Organizację Jedności Afrykańskiej (OJA) w 1990 r. – która weszła w życie w dniu 29 listopada 1999 r.,
- uwzględniając umowę z Kotonu¹ w formie zmienionej², w szczególności art. 9 zatytułowany „Elementy zasadnicze dotyczące praw człowieka, zasad demokratycznych oraz państwa prawa i element podstawowy dotyczący dobrych rządów” oraz art. 26 zatytułowany „Kwestie dotyczące młodzieży”,
- uwzględniając rezolucję Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE w sprawie praw dziecka i dzieci-żołnierzy³, przyjętą w Addis Abebie w dniu 19 lutego 2004 r.,
- uwzględniając rezolucję Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE w sprawie konsekwencji społecznych pracy dzieci oraz strategii przeciwdziałania pracy dzieci przyjętą w Port Moresby dnia 28 listopada 2008 r.,
- uwzględniając traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej oraz Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, podpisany w dniu 13 grudnia 2007 r. w Lizbonie, oraz ujednolicone wersje Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii

---

¹ Umowa o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisana w Kotonu w dniu 23 czerwca 2000 r. (Dz.U. L 317 z 15.12.2000, str. 3).

² Dz.U. L 209 z 11.8.2005, str. 27.

³ Dz.U. C 26 z 29.1.2004, s. 17.

Europejskiej, w szczególności art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, w którym stwierdza się, że Unia Europejska „zwalcza wyłączenie społeczne i dyskryminację oraz wspiera sprawiedliwość i ochronę socjalną, równość kobiet i mężczyzn, solidarność między pokoleniami i ochronę praw dziecka” oraz że w stosunkach zewnętrznych UE „przyczynia się do pokoju, bezpieczeństwa, trwałego rozwoju Ziemi, do solidarności i wzajemnego szacunku między narodami, do swobodnego i uczciwego handlu, do wyeliminowania ubóstwa oraz do ochrony praw człowieka, w szczególności praw dziecka”,

- uwzględniając wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamencie Europejskim i Komisji w sprawie polityki rozwojowej Unii Europejskiej, „Konsensus europejski”¹, w szczególności wymóg włączania kwestii praw dziecka do głównego nurtu polityki w ramach wdrażania wspólnotowej polityki rozwojowej,
- uwzględniając wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamencie Europejskim i Komisji Europejskiej, „Konsensus europejski w sprawie pomocy humanitarnej”², w szczególności wymóg zwracania szczególnej uwagi na dzieci i zaspokajania ich szczególnych potrzeb,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności art. 24 w sprawie praw dziecka,
- uwzględniając program działania ustalony na mocy decyzji nr 293/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 stycznia 2000 r. przyjmującej program działania Wspólnoty (program Dafne) (2000-2003) w sprawie środków zapobiegawczych w walce przeciwko przemocy wobec dzieci, młodzieży i kobiet³,
- uwzględniając deklarację polityczną przyjętą w Berlinie w dniu 4 czerwca 2007 r. podczas Europejskiego Forum Praw Dziecka, w której ponawia się chęć systematycznego uwzględniania praw dziecka w polityce wewnętrznej i zewnętrznej Unii Europejskiej,
- uwzględniając „Ramy na rzecz ochrony i wspierania sierot oraz dzieci znajdujących się w trudnym położeniu, żyjących na obszarach zagrożonych wirusem HIV i chorobą AIDS, oraz sprawowania nad nimi opieki” wydane w ramach Światowego Forum Partnerów w lipcu 2004 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie handlu dziećmi i dziećmi--żołnierzami⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lipca 2005 r. w sprawie wykorzystywania dzieci w krajach rozwijających się, ze szczególnym uwzględnieniem pracy dzieci⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2008 r. zatytułowaną „W kierunku

---

¹ Dz.U. C 46 z 24.2.2006, s. 1.

² Dz.U. C 25 z 30.1.2008, s. 1.

³ Dz.U. L 34 z 9.2.2000, s. 1.

⁴ Dz.U. C 74 E z 24.3.2004, s. 854.

⁵ Dz.U. C 157 E z 6.7.2006, s. 84.

strategii UE na rzecz praw dziecka”¹,

- uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju i opinie Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Kultury i Edukacji oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A6-0039/2009),
- A. mając na uwadze, że przestrzeganie praw dziecka ma zasadnicze znaczenie dla możliwości rozwoju każdego dziecka, a także dla poczynienia postępów na drodze ku wykorzenieniu ubóstwa,
  - B. mając na uwadze, że przypisywane społecznie dzieciom role obu płci mają decydujący wpływ na ich przyszłość: dostęp do żywności i edukacji, udział w rynku pracy, status w związkach oraz zdrowie fizyczne i psychiczne,
  - C. mając na uwadze, że cele wyznaczone w konwencji praw dziecka w znacznej mierze wciąż nie zostały zrealizowane,
  - D. mając na uwadze, że spośród 2,2 miliarda dzieci na świecie 1,9 miliarda (86%) żyje w krajach rozwijających się, zaś ponad 98% dzieci żyjących w skrajnym ubóstwie zamieszkuje kraje rozwijające się,
  - E. mając na uwadze, że każdego dnia na całym świecie umiera ponad 26 tys. dzieci poniżej piątego roku życia, głównie z przyczyn możliwych do uniknięcia, a jeżeli dotychczasowa sytuacja nie ulegnie zmianie, milenijny cel rozwoju dotyczący zmniejszenia o dwie trzecie umieralności dzieci nie zostanie zrealizowany do 2045 r.,
  - F. mając na uwadze pkt 9 platformy działania IV światowej konferencji w sprawie kobiet, która odbyła się w Pekinie w dniach 4-15 września 1995 r., stanowiący również podstawową zasadę, wyrażaną na wszystkich konferencjach międzynarodowych minionego dziesięciolecia dotyczących praw dziecka,
  - G. mając na uwadze, że jeżeli wszystkie państwa członkowskie ratyfikują traktat z Lizbony ochrona praw dziecka stanie się konkretnym celem zewnętrznej polityki Unii,
  - H. mając na uwadze, że Rada uprawniała Komisję do dokonania analizy wpływu zachęt na sprzedaż produktów wytworzonych bez udziału dzieci oraz do zbadania możliwości ustanowienia dodatkowych środków w odniesieniu do produktów wytworzonych z wykorzystaniem najgorszych form pracy dzieci, i do przedłożenia na ten temat sprawozdania,
  - I. mając na uwadze, że prawo dzieci do nauki jest niezbywalne oraz że nauka i kształcenie zawodowe odgrywają ważną rolę w strategii na rzecz stopniowej eliminacji zjawiska pracy dzieci,
  - J. mając na uwadze, że czerpanie dochodów z wykorzystywania dzieci stanowi poważne naruszenie ich godności ludzkiej i jest sprzeczne z zasadami sprawiedliwości społecznej,
  - K. mając na uwadze, że nabywcy towarów pochodzących z krajów rozwijających się mają

---

¹ Dokumenty przyjęte, P6_TA(2008)0012.

najlepszą możliwość dotarcia do towarów wytworzonych całkowicie lub częściowo dzięki pracy dzieci i odmowy ich zakupu, a w związku z tym mogą wywrzeć bezpośredni i skuteczny wpływ ekonomiczny,

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie większego nacisku na kwestię dzieci w działaniach zewnętrznych UE i dodatkowe dokumenty robocze służb Komisji, jak również wnioski Rady, jako ważne kroki naprzód w kierunku strategii UE na rzecz praw dziecka;
2. uznaje, że instytucje UE przywiązują coraz większą wagę do kwestii praw dziecka, ale podkreśla, że należą jeszcze podjąć wiele działań, by wcielić w życie zobowiązania polityczne, oraz że realizacja każdego z planów nie będzie możliwa, jeżeli nie zostaną udostępnione odpowiednie środki;
3. podkreśla znaczenie realizacji MCR dla starań na rzecz ochrony praw dziecka i wzywa państwa członkowskie do spełnienia podjętych przez nie zobowiązań dotyczących zapewnienia odpowiedniego, przewidywalnego finansowania w ramach kalendarza budżetowego pomocy budżetowej w celu osiągnięcia poziomów odniesienia ustalonych na 2010 r.;
4. wzywa UE do zdecydowanych działań na rzecz zlikwidowania wszelkich form dyskryminacji wobec dziewcząt (od chwili poczęcia) oraz do przyznania wystarczająco dużych środków na walkę z nierównościami wynikającymi z tej dyskryminacji;
5. z zadowoleniem przyjmuje cztery wytyczne – zawarte w planie działania Komisji w sprawie praw dziecka w działaniach zewnętrznych – które obejmują całościowe i spójne podejście oparte na prawach dziecka;
6. uznaje, że podejście oparte na prawach dziecka odwołuje się do norm i zasad określonych w Konwencji o prawach dziecka oraz dąży do wcielenia w życie tych norm i zasad;
7. wzywa Wspólnotę Europejską do przystąpienia do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz do innych konwencji związanych z prawami dziecka, adopcją, wykorzystywaniem seksualnym, pracą dzieci, ochroną dzieci w konfliktach zbrojnych i molestowaniem dzieci;
8. wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania wdrożenia Konwencji o prawach dziecka i załączonych do niej protokołów oraz do silniejszego wspierania reform systemów prawnych krajów trzecich, których celem jest ochrona praw dziecka;
9. podkreśla, że wszelkie działania na rzecz praw dziecka powinny być przeprowadzane z poszanowaniem pierwszoplanowej roli rodziców i najbliższego otoczenia rodzinnego dziecka, jak również osób, które w głównej mierze zapewniają utrzymanie dziecka lub opiekę nad nim, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy statusu matek;
10. przypomina jednak, że w trudnej sytuacji rodzinnej w interesie dziecka może leżeć czasowe oddzielenie od rodziny, jeśli stanowi to środek ochronny, zwłaszcza w przypadku problemów psychospołecznych lub psychiatrycznych u rodziców, przemocy w rodzinie, znęcania się i nadużyć seksualnych;
11. podkreśla pilną potrzebę zwrócenia szczególnej uwagi na znajdujące się w najtrudniejszym

położeniu i wykluczone społecznie dzieci, w tym niepełnosprawne, migrujące, należące do grup mniejszościowych, oddzielone od rodziny lub pozostające bez opieki i pozbawione opieki rodzicielskiej;

12. podkreśla, że w celu wcielenia w życie podejścia opartego na prawach dziecka UE musi dokonać dogłębnej analizy zagadnienia praw dziecka – najlepiej w chwili przyjmowania lub dokonywania przeglądu krajowych, regionalnych i tematycznych dokumentów strategicznych – na podstawie której można dokonać wyboru działań i programów dotyczących dzieci; w tym kontekście wzywa Komisję do przedstawienia Parlamentowi w jak najszybszym terminie lub podczas śród-okresowego przeglądu programów na rzecz rozwoju ogólnego przeglądu działań i środków finansowych mających zastosowanie do dzieci;
13. podkreśla, że prawa dziecka należy systematycznie uwzględniać w dialogu i debatach politycznych pomiędzy UE a krajami partnerskimi;
14. wzywa Komisję do sporządzenia sprawozdania wyjaśniającego, czy istniejące porozumienia międzynarodowe między Unią Europejską a krajami trzecimi zawierają prawnie wiążącą klauzulę dotyczącą ochrony praw dziecka, a jeżeli nie – czy możliwe jest włączenie do porozumień takiej klauzuli;
15. uważa, że kwestii uczestnictwa dzieci należy nadać ramy instytucjonalne i przeznaczać na ten cel większe środki w krajach partnerskich i na szczeblu UE;
16. popiera wzmocnianie istniejących sieci skupiających młodzież i dzieci jako trwałych płaszczyzn angażowania i zasięgania opinii dzieci oraz wzywa Komisję do systematycznego zachęcania tych podmiotów do uczestnictwa w debatach na temat krajowych dokumentów strategicznych, a także do zwiększenia udziału tych podmiotów w opracowywaniu krajowych narzędzi planowania;
17. apeluje do Komisji, by pomogła ona krajom partnerskim przyjąć korzystny dla dzieci budżet, zwłaszcza w przypadku pomocy budżetowej ze strony Unii Europejskiej, oraz wzywa do sporządzenia zintegrowanych, wszechstronnych krajowych planów działania na rzecz dzieci zawierających wyraźne poziomy odniesienia, wymierne cele, mechanizmy sprawdzania terminowości, dokonywania przeglądu i składania sprawozdań w dziedzinie praw dziecka;
18. podkreśla, że ogólne unijne wsparcie budżetowe powinno obejmować fundusze przeznaczone na rozwój możliwości właściwych ministerstw (takich jak ministerstwo opieki społecznej, zdrowia, oświaty i sprawiedliwości), aby upewnić się o stosowności ich strategii i narzędzi planowania budżetu oraz wdrażania świadczeń na rzecz dzieci;
19. podkreśla, że w swoich działaniach zewnętrznych UE powinna zdecydowanie zachęcać rządy krajów trzecich do przestrzegania międzynarodowych norm w zakresie praw dzieci, w szczególności w odniesieniu do zagwarantowania dzieciom podstawowych usług świadczonych w ramach opieki społecznej, takich jak bezpłatne żywienie w szkołach i żłobkach oraz dostęp do opieki zdrowotnej; podkreśla jednocześnie, że zagwarantowanie równego dostępu do edukacji dzieciom w krajach dotkniętych konfliktem zbrojnym i wychodzących z konfliktu stanowi ważny środek służący zapobieganiu konfliktom;
20. zauważa, że pomimo pozytywnych działań podjętych niedawno na szczeblu UE

wspólnotowe zasoby instytucjonalne i kadrowe w dziedzinie praw dziecka są wciąż niewystarczające;

21. zaleca wyznaczenie Specjalnego Przedstawiciela UE w celu zapewnienia widoczności i czołowej pozycji w dziedzinie praw dziecka;
22. uważa, że w każdej delegacji Komisji powinno się wyznaczyć osobę odpowiedzialną za kwestie dotyczące dzieci, oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia właściwego wyszkolenia wszystkich pracowników w siedzibach głównych i misjach/delegacjach oraz zaznajomienia ich z wytycznymi dotyczącymi sposobu uwzględniania kwestii praw dziecka w działaniach zewnętrznych oraz zarządzania bezpiecznym i skutecznym uczestnictwem dzieci;
23. domaga się, aby ochrona praw dziecka zgodnie z Konwencją o prawach dziecka ONZ odgrywała centralną rolę w wieloletnich ramach Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej; jest zdania, że agencja powinna zbudować sieć organizacji międzynarodowych, rzeczników praw dziecka i organizacji pozarządowych, aby czerpać z bogactwa ich wiedzy i doświadczenia;
24. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do zajęcia się kwestią naruszania praw dziecka w przypadku pracy dzieci, handlu dziećmi, dzieci-żołnierzy, dzieci poszkodowanych w wyniku konfliktów zbrojnych i wszelkich form przemocy wobec dzieci, w tym wykorzystywania seksualnego i szkodliwych tradycyjnych praktyk; nalega jednak, by działania skoncentrowane były na pierwotnych przyczynach i zapobieganiu naruszaniu praw dziecka;
25. zwraca się do Komisji o włączenie kwestii zwalczania bezkarności do swoich działań zewnętrznych i stosunków z krajami trzecimi jako ważnego środka zapobiegania łamaniu praw dzieci;
26. wzywa Komisję i państwa członkowskie do priorytetowego potraktowania kwestii opracowania krajowych strategii i systemów na rzecz ochrony dzieci w krajach partnerskich, zapewniających pomoc dzieciom i rodzinom, zanim dzieci zostaną skrzywdzone;
27. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wsparcia struktur instytucjonalnych w państwach partnerskich w celu ochrony i promowania praw dzieci, w tym niezależnych rzeczników praw;
28. wyraża przekonanie, że wskazane jest podjęcie wysiłków celem zwiększenia zrozumienia i poszanowania praw dzieci przez rodziców i opiekunów, jak również przez osoby pracujące z dziećmi, takie jak nauczyciele i pracownicy służby zdrowia;
29. wzywa Radę i Komisję do uwzględnienia oficjalnego rejestrowania urodzeń w polityce współpracy na rzecz rozwoju jako podstawowego prawa i ważnego środka na rzecz ochrony praw dziecka;
30. uznaje, że każdemu dziecku przysługuje prawo do edukacji i opieki we wczesnym dzieciństwie – w tym szczepień, opieki rodzicielskiej, dostępu do żłobka i przedszkola – oraz że wczesne dzieciństwo to okres znaczącego rozwoju, zaś niedożywienie i brak opieki mogą doprowadzić do wadliwego rozwoju fizycznego i intelektualnego;

31. podkreśla, że realizacja MCR nr 2, dotyczącego powszechnej edukacji na poziomie podstawowym, i MCR nr 3, dotyczącego równości płci, ma zasadnicze znaczenie dla zapobiegania naruszaniu praw dziecka;
32. podkreśla konieczność celowych interwencji na rzecz dziewczynek, aby miały taką samą jak chłopcy możliwość uczęszczania do szkoły, otrzymywania wystarczającej ilości pożywienia, aby mogły wyrażać swoje opinie i uzyskać dostęp do opieki zdrowotnej;
33. stanowczo wzywa Unię Europejską, by w programach pomocy i w dialogu politycznym z państwami partnerskimi przyznała priorytetowe znaczenie prawu do wykształcenia, zwłaszcza dziewcząt; podkreśla konieczność zwalczania przejawów dyskryminacji utrzymujących się w ubogich rodzinach, które nie są w stanie pokryć kosztów kształcenia wszystkich swoich dzieci i decydują wysłać do szkoły chłopców kosztem dziewcząt;
34. podkreśla, że infrastruktura i programy oświatowe powinny być „przyjazne dla dziewczynek” i oferować przykładowo alternatywne formy kształcenia poza oficjalnymi instytucjami lub elastyczne godziny ze względu na dziewczynki, które opiekują się rodzeństwem;
35. podkreśla, że inwestowanie w kształcenie dziewcząt jest inwestycją wywierającą największy wpływ na likwidację ubóstwa, ograniczenie przyrostu naturalnego, mniejszą śmiertelność dzieci i noworodków, zmniejszenie niedożywienia, zwiększenie obecności w szkołach oraz poprawę stanu zdrowia;
36. podkreśla, że wysokiej jakości edukacja powinna stanowić priorytet, w tym w sytuacjach konfliktu i niestabilności, oraz z zadowoleniem przyjmuje plan Komisji zakładający uwzględnienie kwestii edukacji w działaniach humanitarnych; podkreśla potrzebę przyjęcia wytycznych operacyjnych zobowiązujących UE do uwzględnienia edukacji na każdym etapie działalności humanitarnej, zgodnie z minimalnymi standardami przedstawionymi w zarysie przez sieć na rzecz edukacji w sytuacjach nadzwyczajnych i wzywa do zapewnienia odpowiedniego finansowania i zasobów kadrowych na szczeblu UE celem wdrożenia nowych zobowiązań politycznych;
37. podkreśla, że żadne dziecko nie powinno być pozbawione podstawowego prawa do nauki ze względu na brak środków finansowych i ponownie apeluje do wszystkich rządów państw rozwijających się o sporządzenie jasnego harmonogramu szybkiej likwidacji pośrednich i bezpośrednich opłat za naukę podstawową, przy jednoczesnym utrzymaniu jej wysokiego poziomu;
38. podkreśla, że w ramach stosunków UE z krajami trzecimi ogromne znaczenie mają projekty, których celem jest rozwój społecznych kompetencji dzieci, tolerancji, solidarności i odpowiedzialności za swoje otoczenie, szczególnie w kontekście przeciwdziałania zmianom klimatycznym;
39. przypomina, że zobowiązanie polityczne do dokonywania spójnych wyborów politycznych w zakresie zmniejszania ubóstwa, wysokiej jakości edukacji i praw człowieka ma zasadnicze znaczenie dla ograniczania możliwości pracy dzieci;
40. wzywa Wspólnotę Europejską oraz państwa członkowskie do zapewnienia większego wsparcia dla inicjatyw z zakresu sprawiedliwego handlu i oznakowywania produktów, zachęcających przedsiębiorstwa do niewykorzystywania pracy dzieci; zaleca lepszą

kontrolę przestrzegania dobrowolnych kodeksów postępowania w dziedzinie prawa pracy oraz uczynienie ich przejrzystymi dla konsumentów europejskich; wyraża przekonanie, że umowy w sprawach zamówień publicznych powinny podlegać warunkowi zgodności z międzynarodowymi standardami z zakresu pracy dzieci;

41. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Rady w zakresie przeprowadzenia analizy wpływu pozytywnych bodźców na sprzedaż towarów wytworzonych bez wykorzystania pracy dzieci i ewentualnych dodatkowych środków, w tym środków powiązanych z handlem; zwraca się do Komisji, aby poinformowała Parlament o planach dotyczących tej analizy, jej wdrażaniu i rezultatach;
42. wzywa Komisję do przedstawienia propozycji jednolitej metody znakowania towarów importowanych do Unii Europejskiej celem zaznaczenia, że zostały one wytworzone bez wykorzystania pracy dzieci na każdym etapie produkcji, przykładowo poprzez umieszczenie informacji „wytworzono bez wykorzystania pracy dzieci” na opakowaniu danego towaru, co zapewni zgodność systemów z międzynarodowymi zasadami handlu WTO;
43. podkreśla znaczenie MCR nr 4 dotyczącego zmniejszania umieralności dzieci i MCR nr 6, dotyczącego zwalczania HIV/AIDS, malarii i innych chorób, oraz wzywa Wspólnotę i innych darczyńców do wzmocnienia publicznych systemów służby zdrowia, które zapewniają obywatelom korzystne pod względem finansowym usługi medyczne dla matek, noworodków i dzieci, oraz do uwzględnienia w tych usługach medycznych działań dotyczących konkretnych chorób, takich jak wyposażanie łóżek w moskitiery zapobiegające zachorowaniom na malarię i zapewnianie leków antyretrowirusowych;
44. wyraża ubolewanie z powodu wywierania nacisków dążących do osłabienia polityki w zakresie praw do zdrowia seksualnego i rozrodczego, wskutek czego wzrasta liczba niechcianych ciąż i niebezpiecznych zabiegów przerwania ciąży u młodych osób, oraz wzywa UE do utrzymania poziomów finansowania pełnego zakresu usług medycznych w dziedzinie zdrowia seksualnego i rozrodczego w celu realizacji MCR nr 5, dotyczącego poprawy zdrowia matek;
45. zauważa szczególnie negatywny wpływ kryzysu związanego z cenami żywności na dzieci i podkreśla potrzebę przyjęcia szerszej strategii celem zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego, które oznacza nie tylko dostęp do odpowiedniej żywności, ale również dostęp do odpowiednich mikroskładników, wody pitnej, właściwej higieny i warunków sanitarnych, opieki zdrowotnej, odpowiednie opieki i zdrowego środowiska;
46. wyraża uznanie dla ram politycznych Unii Europejskiej mających na celu stawienie czoła tragedii dzieci poszkodowanych w wyniku konfliktów zbrojnych i wzywa do wzmocnienia mechanizmów monitorowania, informowania i szkolenia celem zapewnienia właściwego wcielenia w życie tych ram;
47. uważa, że w skład wszystkich misji EPBiO powinien wchodzić doradca ds. ochrony dzieci i podkreśla, że szkolenia dla uczestników misji EPBiO powinny uwzględniać kwestię ochrony dzieci;
48. podkreśla, że programy rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji (DDR) wspierane przez misje prowadzone w ramach EPBiO powinny uwzględniać charakterystyczne potrzeby dzieci;

49. wzywa do potraktowania ze szczególną uwagą potrzeb niepełnoletnich matek w sytuacji konfliktu i w sytuacji pokonfliktowej, jak również uchodźców oraz dziewcząt będących uchodźcami wewnętrznymi, jak również dziewcząt, które padły ofiarą gwałtu lub przemocy seksualnej;
50. wzywa Komisję do zainwestowania w programy mające na celu zapobieganie i reagowanie na przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć wobec dziewcząt i chłopców, które powinny obejmować zaopatrzenie w zestawy profilaktyki poekspozycyjnej, aby zapobiec zarażeniu wirusem HIV, pomoc w powrocie do zdrowia oraz reintegracji społecznej, jak również poufne mechanizmy zeznawania;
51. podkreśla, że UE powinna wesprzeć również środki przeciwdziałania stygmatyzacji i dyskryminacji, ponieważ często dziewczęta lub młode kobiety szczególnie narażone na przemoc (np. zakażone HIV, będące ofiarami gwałtu lub przemocy seksualnej, które urodziły dzieci z gwałtu lub poddały się aborcji) są odrzucane przez społeczności, w których żyją;
52. zwraca uwagę na wyjątkowo trudną sytuację dzieci zarażonych wirusem HIV i chorych na AIDS, a także dzieci osieroconych w wyniku tej choroby; potępia zwłaszcza akty przemocy wobec kobiet i dziewcząt dokonywane w oparciu o przekonanie, że stosunki płciowe z dziewicą mogą wyleczyć AIDS, i stanowczo wzywa do organizowania lokalnych kampanii informacyjnych, aby zmienić to mylne przekonanie i w ten sposób zapewnić większą ochronę, w szczególności dziewczętom;
53. podkreśla konieczność przestrzegania Konwencji ONZ o ochronie praw wszystkich pracowników-migrantów i członków ich rodzin, aby zagwarantować poszanowanie praw dzieci rodzin migrujących;
54. wzywa UE do wykorzystywania programów tematycznych z zakresu azylu i migracji, stanowiących część instrumentu na rzecz współpracy rozwojowej, w celu wsparcia najmniej uprzywilejowanych grup osób, takich jak dzieci migrantów i dzieci żyjące w ubóstwie;
55. wzywa Unię Europejską, aby w ramach działań zewnętrznych zwróciła szczególną uwagę na sytuację dzieci dyskryminowanych, w tym dzieci będących w konflikcie z prawem oraz pozbawionych wolności i umieszczonych w zamkniętych ośrodkach; podkreśla, że dzieci powinny mieć łatwiejszy dostęp do wymiaru sprawiedliwości i specjalistycznej pomocy i że w postępowaniu sądowym należy brać pod uwagę ich wiek za pośrednictwem specjalnych środków ochronnych;
56. wzywa Radę oraz Komisję do podejmowania, przy wypracowywaniu programów i negocjowaniu z państwami trzecimi planów działania z zakresu sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, kwestii systemu sądownictwa dla nieletnich, przy uwzględnieniu nie tylko ratyfikacji właściwych standardów międzynarodowych i regionalnych, lecz także stosownego ich wdrażania;
57. wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do propagowania polityki spójności z zakresu kwestii dotyczących dzieci, w tym także do uwzględnienia praw dzieci w ramach głównych obszarów polityki związanej z bezpieczeństwem, zmianami klimatycznymi, migracją i wydajnym charakterem udzielanej pomocy;
58. apeluje, aby wszystkie dziedziny polityki unijnej, co do których istnieje

prawdopodobieństwo, że będą miały wpływ na dzieci w krajach trzecich, poddawane były przed przyjęciem systematycznej ocenie wpływu na prawa dziecka, jak również późniejszym ocenom; podkreśla, że dzieci należy uznać za oddzielną i odrębną grupę, gdyż wywierany na nie wpływ różni się od wpływu wywieranego na dorosłych;

59. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę określoną w wyżej wspomnianych konkluzjach Rady, związaną z ulepszeniem koordynacji i nadzoru z zakresu pracy dzieci, w oparciu o istniejącą politykę Komisji i państw członkowskich, a także krajowe programy pilotażowe;
60. wyraża zaniepokojenie, że w dalszym ciągu nie określono krajów pilotażowych i wzywa państwa członkowskie do ścisłej współpracy z Komisją, aby zapewnić szybkie przeprowadzenie tej operacji;
61. wzywa Komisję do opracowania procedur, poziomów odniesienia i wskaźników w celu zapewnienia, że kwestia praw dziecka nie będzie pomijana w głównym nurcie polityki oraz podziela zdanie Komisji, zgodnie z którym, oprócz włączania kwestii praw dziecka do głównego nurtu polityki, potrzebne są także konkretne działania w ramach funduszy geograficznych i Europejskiego Funduszu Rozwoju, w miarę możliwości w sektorach niepriorytetowych;
62. uważa, że rola, jaką Parlament odgrywa w procesie monitorowania zobowiązań UE w kwestii dzieci, mogłaby mieć bardziej skoordynowany i systematyczny charakter oraz mogłaby uwidaczniać się przykładowo w rocznym sprawozdaniu w sprawie praw człowieka;
63. sugeruje, aby zgromadzenia parlamentarne (Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE, Europejsko-Śródziemnomorskie Zgromadzenie Parlamentarne) zaprosiły do udziału organizacje działające na rzecz dzieci w krajach, w których odbywają się ich posiedzenia i popiera tworzenie ponadregionalnych stowarzyszeń młodzieżowych, takich jak platforma młodzieży państw UE i Afryki;
64. zwraca się do swojego przewodniczącego o przekazanie niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych i współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE.